

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravljalstvo so v Ljubljani, Oradilce šte. 17/I. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čerkovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. — Naročnina za čimlje SHB: letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečno K 20, za inozemstvo mesečno K 10 več. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 21. julija 1921.

ŠTEV. 73.

Ljubljanski Veliki Semen preložen na čas od 3. do 12. sep- tembra 1921.

Radi stavke mizarov delavcev so se gradbena dela za Ljubljanski veliki semen zavlekla v toliko, da ni gotovo, ali bi mogla biti dovršena do prvotno določenega časa. Zaradi te nepredvidene zapreke, ki ima značaj višje sile, je bil glavni odbor prisiljen preložiti semen na čas od 3. do 12. septembra 1921. Izvršitev vseh velikih del na sejmišču je, tudi ako bi stavka trajala dalje časa, sedaj zagotovljena. Obenem je s preložitvijo ustrezno mnogobrojnemu željam, tako iz krogov razstaviteljev, kakor kupujočega občinstva, da naj se semen preloži na klimatično ugodnejši čas v septembru. Radi podaljšanja roka bo tudi mogoče postaviti one zgradbe in paviljone, ki bi se sicer letos radi prekratkega časa ne mogli postaviti. Veliki semen radi tega le pridobi in obeta postati sijajna prireditve.

Politični pregled.

V vprašanju baroškega pristanišča se vedno ni dosežen sporazum, ker Italija nadaljuje svojo zavlačevalno in neodkritosrčno politiko. Baš zdaj se mudi v Rimu deputacija z Reke, ki se pogaja z vlado o nadaljnjem postopanju pri pogajanjih. Pravilno je ureditev baroškega vprašanja zadeva Jugoslavije in Reke ter se ne tiče Italije, ki je v rapsalski pogodbi pristala na pripadnost Baroša k Jugoslaviji. V toliko smo torej vendarle napredovali, da stopa zdaj v ospredje tudi reška delegacija. Ali na Reki vladajo še neurejene razmere ter se ne more konstituirati življenja zmožna vlada. Med avtonomisti in nacionalisti zija tako načelni prepad, da ga nihče ne more premostiti. Avtonomistom, ki se gibljejo v glavnem v mejah rapsalske pogodbe, stojijo nasproti nacionalisti, ki smatrajo Reko za izključno

K razstavi je priglasilo svoje izdelke jako veliko število industrijskih in obrtnih podjetij vseh v naši državi zastopanih strok, ki bodo na semnju razdeljene v posamezne skupine, oziroma oddelke. Blago, ki se ne izdeluje v naši državi, bo razstavljeno v bogati izbiri v trgovinskem oddelku, kjer izločijo trgovci-grosisti in jugoslovski zastopniki inozemskih tvrdk. Kupcem bo torej dana dobra in lahka prilika, kriti svoje potrebščine po ugodnih cenah. Samo ob sebi je umevno, da bo poskrbljeno za številne zabavne prireditve, da bo bivanje v našem mestu vsem posestnikom semnja čim prijetnejše. Legitimacije za poset velikega semnja se začno v kratkem prodajati po zastopnikih Ljubljanskega velikega semnja v vseh večjih mestih naše države. Legitimacije upravičujejo za polovično vožnjo na vseh železnica naše države. Ob nakupu legitimacij se bodo sprejemala tudi naročila na stanovanja ter se bodo pravočasnim naročnikom stanovanja zagotovila.

italijansko mesto ter so bolj Italijani, kot Italijani sami. Slednji izjavljajo, da v sedanjih razmerah ni računati z zblizanjem obeh strank ter z ustvaritvijo koalicijske vlade. Vsled politične neurejenosti in ker ne pride do sporazuma z Jugoslavijo, propada reško mesto in njegova trgovina, kot se je v Rimu odkrito izjavil reški odposlanec Depoli. Reka sama je nujno navezana na skorajšnji sporazum z Jugoslavijo; da pa do tega sporazuma pride, mora priti Reka najprvo do spoznanja, da je bolj odvisna od Jugoslavije kot slednja od nje. Zato mora Reka, z drugimi besedami Italija opustiti stališče, da more svobodno disponirati s tem vprašanjem ter popustiti. Mi lahko še počakamo brez velike škode ter moramo prejalilej zmagati. Od svoje vlade pa zahtevamo, da ne popusti v tej zadevi ter da si je svesta svojega ugodnega položaja.

se samo završniške rude od Sv. Martina pri Litiji, ki izkazujejo 68—69% svinčene vsebine. Leta 1852 je bila v obratu le ena peč, kjer se je produciralo svinca 2885 centov v vrednosti 37.900 fl. Ruda, katere se je porabilo 4248 centov, se je dovažala iz Litije po železnici. —

Leta 1853 se je obratovalo tudi samo z eno pečjo. Stopilo se je 4320 centov rude v 2960 centov svinca v vrednosti 38.480 fl. Za proizvodnjo enega centa svinca se je porabilo 224 funtov premoga. Naslednji dve leti izkazujejo sledečo obratno štatistiko:

Leta	vpornjenih rud	v vrednosti	dobljeni svinec	vrednost
1854	4204 centov	29.428 fl.	2.931 centov	41.034 fl.
1855	2506 »	17.542 »	1.730 »	24.322 »

Povprečna cena svinca je znašala 14.50 fl.

Stari idrijski rudnik za cinober in

živo srebro izkazuje za dobo od leta 1842 do 1851 sledečo statistiko prodaje svojih proizvodov:

prodano živo srebro			prodane cinobrove zmesi		
Leta	teža centov	vrednost fl.	teža centov	vrednost fl.	
1842	1900 »	432.191 »	1453 »	301.738 »	
1843	4565 »	1.082.419 »	744 »	156.136 »	
1844	828 »	208.369 »	948 »	216.398 »	
1845	1305 »	328.755 »	822 »	187.885 »	
1846	4324 »	1.083.521 »	1057 »	242.103 »	
1847	1545 »	389.410 »	981 »	203.870 »	
1848	1752 »	417.321 »	1128 »	242.621 »	
1849	1256 »	280.789 »	1478 »	302.790 »	
1850	1683 »	408.111 »	934 »	229.680 »	
1851	1533 »	379.232 »	936 »	244.150 »	
Skupaj	20.691 q	5.010.118 fl.	10.391 q	2.327.371 fl.	

Med Jugoslavijo in Rumunijo je bila podpisana defenzivna konvencija, katere tekst je zdaj objavljen. Obe državi se zavezujejo k medsebojni vojaški pomoči, ako bi bila ena ali druga napadena od Madžarske ali Bolgarske. — Pogodbeni državi izhajata iz trianonske in neuilly-ske mirovne pogodbe ter se hočeta zavarovati napram eventualnim revanšnim izpadom. Pogodba je bila brezdvomno potrebna ter je treba ustvariti okrog Madžarske močan defenzivni blok. Samo iz Prekmurja čujem o, kako tam ruje madžarska propaganda, kako se v ljudstvu vedno iznova budi nezadovoljnost ter se agitira za priklonitev k Madžarski. V prejšnjih ogrskih komitatih, kjer prebiva srbsko prebivalstvo, je položaj isti. Pogodbeni državi se nadalje obvezujeta, da si bosta medsebojno sporočale vse diplomatske korake glede gornjih dveh držav ter da bosta vodili v tej smeri isto zunanjo politiko. Poleg tega se obvezujeta, da v prihodnosti ne bosta sklepali nobenih sličnih pogodb brez medsebojnega obvestila. Podrobno izpeljavo defenzivne pogodbe bode izdelali posebni vojaški delegaciji, ki se imata v ta namen takoj sestati. Pogodba velja dve leti ter se po preteku tega časa lahko odpove s šestmesečnim odpovednim rokom. Upamo, da bo defenzivna pogodba med Jugoslavijo in Rumunijo mnogo pripomogla k zunanje-politični konsolidaciji vsaj v tem oziru, da se nam ne bo treba v enomer bati novih poskusov, restavrirati habsburško in koburško oblast.

Grško-turška vojska divja naprej. Po časopisnih vesteh se pripravlja na obeh straneh nova ofenziva ter hočejo nasprotniki z naporom vseh sil odločiti končno pripadnost Male Azije. Kot čitamo, sta armadi prilično enako močni po številu, pač pa je kemalistična armada bolj oborožena ter lahko pokaže na večjo disciplino kot Grki, ki v tej imperialistični vojski gredo v smrt za zapadnoevropske interese. Sevreska mirovna pogodba je pokopana ter bo Tur-

kom brezdvomno treba priznati pravico do bolj široke eksistence. Zraven, in kar je poglavito, vsebuje izid te vojske možnost, da se zanese preko Male Azije v Evropo boljševozem in da se zamaje ves stari svet v svojih temeljih. Zato je treba dogodke v Mali Aziji motriti pozorno ter od njihovega razvoja pričakovati eventualno dalekosežnih posledic za ves zapadni svet in v prvi vrsti za nas, ki živimo v neposredni bližini ogroženih krajev.

Davčne odredbe za finančno leto 1921.

(Nadaljevanje.)

Hišna najemnina od hiš, ki so dane deloma v najem v mestih, kjer ne podlegajo vse zgradbe hišni najemnini, ne sme biti manjša od katastralne razredarine na celi davčni objekt. Ako je manjša, obdavci se obveznika s hišno razredarino.

Hišni posestniki, ki ne bi pravilno in točno prijavili hišne najemnine, izgube, razen kazenskih posledic po obstoječih zakonih pravico zahtevati potom sodnije večjo najemnino, kakor so prijavili davčni oblasti.

Enotni državni pribitek na tako izračunane hišne davke se določa za mesto Ljubljano za dveletje 1921/1922 s 60%, za ostala mesta in občine pa za davčno leto 1921 s 70%.

B. Osební davki.

1. Splošna pridobitna se bo odmerila za davčno leto 1921 na enak način, kakor se je odmerila za leta 1919 in 1920. Za prihodnje dveletje 1922 in 1923 se ima splošna pridobitna določiti po odredbah zakona o osebnih davkih. Za omenjeno dveletje bo tvoril glavno svoto splošne pridobitne predpis tega davka v kontingentu in izven kontingenta po stanju onega dne, ki ga bo določil finančni minister.

dajalnam na Dunaju in v Trstu, 1070 centov v cinobrovo tovarno in 175 centov za lokalno prodajo zasebnikom.

Prodajne cene so znašale loco Idrija začetkom 1852 leta 232 fl. za cent živega srebra in 242 fl. za cent cinobra in so padle do konca leta na 177 fl. odnosno 220 fl. pozneje pa celo na 162 fl. oziroma 205 fl. Naslednja leta je znašala produkcija in vrednost živega srebra in cinobra sledeče svote:

Leta	produkcija rude	živega srebra	cinobra	vrednost
1853	296.522 centov	2715 centov	1884 centov	678.443 fl.
1854	259.311 »	2511 »	1608 »	704.709 »
1855	323.693 »	2739 »	1396 »	580.226 »
1856	334.897 »	3648 »	1459 »	511.690 »

Železarska industrija pri nas v Bistrici, na Javorniku, na Dvoru, v Zagorju, Kokri, Železnikih in Kropi, je z zgradbo železnice Maribor—Trst zgubila vse poprejšnje zveze. Novim nalogam ni več bila kos in za preureditev je manjkalo skoro vseh predpogojev. V Angliji, Nemčiji in Franciji se je razvila medtem že ogromna železna industrija, kateri naše od železnice odrezane lužine sploh niso mogle slediti in so morale, razen Javorniške, polagoma vse propasti. Le preostala imena »Fužine« nas še nekje spominjajo na nekdanja podjetja za pridobivanje železa. Večina fužin radovljiškega okraja je bila last barona Zoiza. Nekatera so obstojala že cela stoletja in so se baš pred

zgradbo južne železnice, ki je prva stekla preko sedanje Slovenije, lepo razvijala in napredovala. Cel kompleks se je sestavljal iz topilnice in fužin Javornik, Radovna in Bistrica sicer iz 2 visokih peč za pripadajočimi rudniki, 1 valjarne za fino železo in druge topilniške opreme.

Javorniška topilnica je dobivala rudo iz kranjskokoroškega obmejnega gorovja in sicer iz rudnika Lepena, pod Bevsča in Zelenica. Pridobivanje rude je bilo zelo težko, skrajno neekonomično in nerentabilno. Plasti so bile revne na rudah, izgraditev rudnikov v gorovju zelo težko, dovoz po slabih potih otežkočen.

(Dalje prihodnjik.)

Posle kontingentne komisije za Slovenijo bo prevzela **deželna pridobninska komisija v Ljubljani**. Rok za predložitev prijav za kontingentni davek se bo razglasil na običajen način. Kdor v določenem terminu ne poda prijave, se mu bo odmerila splošna pridobnina na podlagi uradnih podatkov. Odmerjajoči davčni uradniki v tem slučaju niso dolžni, da bi davčnega obvezanega še posebej pozivljali, da predloži prijavo.

2. Posebno pridobnino po II. poglavju zakona o osebnih davkih z enotno državno in posebno davčno doklado bo odmerila:

a) za bivšo Kranjsko davčna administracija v Ljubljani;

b) za bivšo Stajersko in del Koroške okrožna davčna oblast v Mariboru.

Davčne prijave s predpisanimi prilogi, prizivi proti odmeri ali razdelitvi davka, kakor tudi prijave novoustanovljenih podjetij, je treba predložiti omenjenim oblastem.

Vse davčne oblasti, ki so bile dosedaj kompetentne za odmero tega davka, morajo hitro in točno zadovoljiti vsako zahtevo zgoraj imenovanih odmerjevalnih uradov in jim tudi prijaviti ustanovitev vsakega podjetja v svojem področju, ki je podvrženo temu davku. Pri podjetjih, ki so podvržena javnemu polaganju računov, izvršujejo poslovanje in kontrolo glede rentnega davka po § 134 do 136 zakona o osebnih davkih in davka na tujtjeme po čl. III. zakona z dne 23. januarja 1918 drž. zak. št. 13 davčne oblasti, katerim je poverjena odmera posebne pridobnine.

Ta izprememba velja od 1. julija 1921 in sicer za odmero davka za tekoče leto, kakor tudi za poprejšnja leta, za katere se davka še ni predpisalo.

III. Rentni davek.

1. § 125 štev. 7, zakona o osebnih davkih se spremeni v tem zmislu, da so od rentnega davka oproščene vse osebe, katerih dohodki, ki so podvrženi temu davku, bodisi sami ali pa v zvezi z drugimi dohodki, ne presegajo letno svote, ki je merodajna za davčno obveznost pri osebni dohodnini.

2. Dan, do katerega je vložiti prijave za rentni davek, se javno razglasi. Kdor v tem roku ne predloži prijave, temu se odmeri rentni davek na podlagi službenih podatkov. Na posledice se ga ne bo posebej opozarjalo. Veljavnost drugega odstavka § 143 zakona o osebnih davkih se ukinja.

IV. Dohodnina.

1. Davčna obveznost za plačanje dohodnine obsega vse osebe, katerih skupni letni dohodek presega 4.800 K. Izjemoma se za leto 1921 ne bo odmerila dohodnina, ako znašajo dohodki pod 10.000 K.

2. K § 157 se določa sledeči dodek: Dohodki članov hišnega gospodarstva iz službenih prejemkov se ne računavajo dohodku hišnega gospodarja.

3. § 167 se izpopolnjuje s sledečim: Službeni prejemki nameščencev, za katere ne velja čl. 15 navedbe ministrskega sveta z dne 19. junija 1919 drž. rač. 63.515 o draginskih dokladah, se upoštevajo pri odmeri dohodnine in plačarine samo s sledečim delnim zneskom, ako celokupni dohodek ni večji od

7.500 dinarjev	z 50%
11.250 »	» 60%
15.000 »	» 70%
20.000 »	» 80%
25.000 »	» 90%

4. § 172 odstavek 3, zakona o osebnih davkih, se ima uporabljati po zmislu.

5. § 233 zakona o osebnih davkih se izpreminja glede plačarine na sledeči način:

Nastavljeni, katerih službene prejemke se ima upoštevati v zmislu gornje določbe, so dolžni plačati plačarino le, ako njih po gornjem ključu izračunani dohodki znašajo letno 7.500 dinarjev, odnosno več.

Od tako izračunanih dohodkov se plača davek:

1. st. od 7.500 D do izpod 10.000 D	1%
2. » » 10.000 » » » 12.500 »	2%
3. » » 12.500 » » » 16.250 »	3%
4. » » 16.250 » » » 20.000 »	4%
5. » » 20.000 » » » 25.000 »	5%
6. preko 25.000 »	6%

Plačarina prve stopnje (7500 do 10.000 dinarjev) je oproščena državne in občinske doklade.

(Dalje prihodnj.)

Razvoj poštno-čkovnega urada v Ljubljani.

(Konec.)

Pri izplačilih je bilo leta 1920 disponiranih potom blagajniških čekov 27,3 % v znesku 831.190.078 kron, potom čekovne nakaznice 28,8 % v znesku 874.898.099 kron in v klirinškem prometu 34,5 % v višini 1.050.995.927 kron. Povprečno je znašal en blagajniški ček 53.141 kron in ena čekovna nakaznica pa 1.619 kron, klirinški pripis 39.163 kron, povprečna vloga 2.819 kron, povprečno izplačilo 5.026 kron in povprečna imovina K 34.819.

V primeri s prvim poslovnim letom izkazuje 1920 računski zaključek sledeč finančni uspeh v letu 1919:

1. obresti 110.155 kron; 2. pristojbine in provizije 387.467 kron; 3. izguba 67.470 kron; 4. čisti dobiček — kron; 5. upravni stroški 548.556 kron; 6. dotacija rezervnega zaklada — kron.

Leta 1920:

1. obresti 638.462 kron; 2. pristojbine in provizije 1.149.947 kron; 3. izguba — kron; 4. čisti dobiček 1.044.648 kron; 5. upravni stroški 614.259 kron; 6. dotacija rezervnega zaklada 383.718 kron.

Bilance izkazuje sledeče glavne postavke za leto 1919:

dolžniki 49.122.454 kron, 20 % odbitek pri kolkovanju bankovcev 3.126.808 kron, 4 % državni boni 2.992.500 kron, rezerva — kron, vloge 41.494.109 kron.

Leta 1920:

dolžniki 91.227.018 kron, 20 % odbitek pri kolkovanju bankovcev 5.082.604, 4 % državni boni 3.000.000 kron, rezerva 392.625 kron, vloge 80.864.693 kron.

Priznati moramo, da je naš čekovni urad v najtežjih časih, ko je bilo pomanjkanje gotovine na vrhuncu in v časih, ko je brezdenarni obračun bil velika prometna olajšava, organiziral in izvršil ogromno delo. Poštno-čkovnemu uradu je nagajalo vse in oviralo njegov razvoj, poštna uprava posebno pa poštno ministrstvo in finančno ministrstvo.

Imamo neke referente v obeh ministrstvih, ki nimajo pojma o funkciji in gospodarski važnosti čekovnega urada, ker ga v Srbiji niso poznali in se tam šele sedaj s težavo uvaja. Ti ljudje so v svojem nebrzdanim šovinizmu označevali tudi čekovni urad, ki so ga bili ustanovili prečani za »švabizem« in se zakleli proti njemu. Ti nasprotniki gospodarske organizacije in ekonomskega napredka niso še do danes imeli volje organizirati knjigovodstvo, izvršiti obračun med poštno upravo in čekovnim uradom. In ta peščica omejenih ljudi, katerim manjka pri tem še dobre volje, onemogočuje nam razvoj in nam dela milijonske škode.

V enem prejšnjem članku smo natančno navedli, da leži 120 milijonov pri poštni upravi kot brezobrestno posojilo, ki bi nam drugače v naših denarnih zavodih neslo letno najmanj po 3% že 36 milijonov kron, tako da bi po odštetu vseh upravnih stroškov ostalo čistih 3 milijone kron. Stem bi čekovni urad lahko znižal manipulacijske pristojbine na minimum in začel z obrestovanjem vlog. Kakšnega pomena bi to bilo za naše trgovstvo, ni potreba posebej opisovati. Čekovni urad dnevno pošilja izkaze in urgira izplačila, toda ministrstvo vse to z naravnost nepojmljivo brezobzirnostjo ignorira. Ali res tu ni sredstva, da se tej dezorganizaciji odpomore? Da se ukloni par renitentnih uradnikov, da store svojo dolžnost.

Konečno tudi finančno ministrstvo kljub že davnemu sklepu ministrskega sveta, da mora uradom vrniti zadržanih 20 %, ne reagira na noben ukaz in na nobeno urgenco. Tudi ne zamenja čekovnemu uradu konfisciranih tisočakov s ponarejenimi koliki. Mi mislimo, da imamo ustavo, da napravimo red in da kaznujemo tako zapravljjanje javnega imetja, ki je v stanju diskreditirati celo javno upravo pred publiko.

Oglašajte v Trgovskem listu!

Izvoz in uvoz.

Vino za izvoz. Iz Splita poročajo, da je v Dalmaciji okrog 35.000 hl vina za izvoz na razpolago. Vino se slabo prodaja. Cena je od K 1000—1500 po hl.

Naš izvoz leta 1921. Celokupni izvoz v prvih štirih mesecih t. l. je znašal 786 milijonov dinarjev. Od te svote so deli poljedelski produkti in živina 622 milijonov dinarjev. Lansko leto smo izvozili v devetih mesecih blaga za 710 milijonov, torej smo letos v štirih mesecih prekosili izvoz devetih mesecev l. 1920. Zanimiv pa je ta pregled še v tem oziru, da je bil lani na prvem mestu les, dočim so letos poljedelski predmeti in živina.

Izvoz živine in mesa v Italijo. Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani je poslalo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani prepis razglašene poverjenosti za kmetijstvo v zadevi izvoza živine in mesa v Italijo. Ta razglas je v pisarni zbornice interesentom na vpogled (št. 4360).

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Nadaljevanje trgovskih pogajanj z Italijo. Iz Rima se poroča, da italijanska vlada zahteva, da se morajo trgovska pogajanja takoj nadaljevati. Tem pogajanjem bo prisostvoval tudi reški delegat.

Naša trgovska mislija v Bratislavi. Pod vodstvom dr. Svetozara Stričevića in Lazarja Nastazijevića je naša trgovska mislija dospela v Bratislavo. Mislija ostane v Bratislavi stalno, da zboljša naše trgovske zveze s Čehoslovaško.

Zboljšanje poslovne konjunkturo. Zadnje dni se opaža zboljšanje poslovne konjunkturo v trgovini z manufakturo, ki je mesece in mesece trpela vsled prometnega zastoja. Kakor se vidi, je pri konsumentih popustila misel, da bodo cene nizko padle. Ker padanje cen ni doseglo onih mer, katere so konzumenti pričakovali, so začeli zopet kupovati. Prva perioda padanja cen je glede na novo carinsko tarifo končana, zato je pričakovati, da se bo v jesenskih mesecih razvila živahna kupitja.

Angleška trgovina s premogom. Anglija bo v najkrajšem času začela zopet izvažati premog. Tovorijo se ladije za Italijo, Južno Ameriko in Bombay. Po sedanjih cenah se nudi angleški premog v Italiji za 2 šilinga po toni ceneje kot ameriški.

Industrija.

Tvornica in rafinerija špirta v Osijeku. V osješki trgovski register je vpisana tvrdka: »Tvornica in rafinerija špirta v Osijeku«, ki bo izdelovala in prodajala špirit in druge podobne izdelke. Delniška glavnica znaša 30 milijonov kron.

»Dalmatija« tvornica cementa v Splitu je ustavila pogon. Visoka carina je primorala tvornico »Dalmatija« v Splitu, da je ustavila pogon.

Jugoslavija d. z. o. z. v Münchenu. V Münchenu je osnovana nemško-jugoslovska gospodarska družba pod imenom »Jugoslavija« d. z. o. z. ki se bo bavila z ustanavljanjem industrijskih podjetij v Jugoslaviji, posebno tvornic svile, konzerv itd. Društvo išče zveze z industrijalci, ki bi hoteli sodelovati pri ustanavljanju tovarov. Družba obrača glavno pozornost na vodne sile v Bosni in Hercegovini.

Čehoslovaška industrija. Ministrstvo zunanjih zadev v Beogradu je poslalo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani izkaz češkoslovaške industrije, ki je interesentom v zbornični pisarni na vpogled. (št. 4543).

Denarstvo.

Ukinjeni krediti. Novi zakon o dvanajstih ukinja kredit 100 milijonov dinarjev, ki je bil določen za posojilo industrijalcem in obrtnikom; ukinjen je tudi kredit 50 milijonov dinarjev za prehrano pasivnih krajev.

Poročilo poštno-čkovnega urada v Ljubljani za mesec junij: Vlogov je bilo 96.063 v znesku od K 438.493.671.88 od tega v kliringu 3656 v znesku od K 143.730.427.24 vplačano pri naši blagajni 524 v znesku K

34.061.849.18 Izplačil je bilo 57.628 v znesku od K 443.585.738.04, od tega v kliringu 3048 v znesku od K 143.730.427.24 izplačano pri naši blagajni 1258 čekovnih nakaznic v znesku K 21.425.529.58 in 1840 blagajniških čekov v znesku K 106.856.546.57

Stanje Narodne banke SHS. 30. junija t. l. je bilo stanje Narodne banke sledeče: Metalna podloga 437.336.343/32 (— 206.995.09). Posojila 192.721.131/88 (— 2.638.615/69), prejemki od države 4.022.344.296/56 (+ 80.912.884/88). — Novčane v prometu 3.145.943.390 (+ 52.683.985 dinarjev).

Carina.

Povračila izvozne carine. Ekonomsko-financijski komite je z odlokom od 16. junija znižal izvozno carino na konje, goveda, svinje, mesne izdelke, mast in premog. Ker so nekateri izvozniki tudi še po 16. juniju plačali prejšnjo višjo carino, je finančni minister z odlokom od 22. junija pooblastil carinarne, da zamorejo v svojem delokrogu na prošnjo interesentov vračati razliko na preveč vplačani carini. V tem slučaju torej ni potrebna predhodna odobritev od Generalne direktije carin ali pa od finančnega ministra.

Primeščenje beograjske postajne carinarnice. Ker se bo z razširjenjem beograjske železniške postaje v kratkem pričelo, bo postajna carinarnica primeščena v Batajnico, kjer je dovolj prostora za pisarne, kakor tudi za skladišča.

Znižanje lesne izvozne takse na Čehoslovaškem. Na Čehoslovaškem so bile znižane izvozne pristojbine s 1. julijem t. l. in znašajo sedaj za 10 ton: 1. Za rezano jelovino, ki se izvažna na Francosko, v Švico, na Holandsko, v Belgijo, na Angleško, v Italijo iz I. Češke, Moravske in Šlezije K 450—; II. iz zahodne Slovaške K 350—; III. iz vzhodne Slovaške K 150—; IV. iz Karpatske Rusije K 100—; izvozna taksa za rezano jelovino, ki se izvažna iz Šlezije in severne Moravske v Italijo, znaša K 350—. 2. Za bukov rezan les v prej omenjene države I. K 350—; II. 250 K; III. K 150—; IV. K 54—. 3. Rezana jelovina na Ogrsko in v Jugoslavijo iz krajev južno od Žihme K 300—, iz krajev severno od Žihme K 100—. 4. Bukov rezan les na Ogrsko in v Jugoslavijo I. in II. K 200—; III. 100 K. 5. Rezana jelovina na Nemško in Dansko: I. K 450—; II. K 350—; III. K 200—; IV. K 100; 6. Doge 1000 K. 7. Kurivo K 80—. 8. Vinogradni koli K 200—. 9. Železniški pragi za komad: iz Češke, Moravske in Šlezije K 8—, iz Slovaške K 5—, iz karpatske Rusije K 3—. Izvoz bukovih železniških pragov bo dovoljen šele tedaj, ko bodo državne železnice krile svojo potrebo. 10. Hrastovi pragi specijalnih dimenzij K 1000—. 11. Jelov okrogel les iz Češke, Moravske in Šlezije K 1000—. 12. Okrogel bukov les K 900—. 13. Jamski les K 700—.

Promet.

Zvišanje pristojbin za prekladanje moke in mineralnega olja v Bos. Brodu. S 1. avgustom t. l. se zvišajo pristojbine za pretovarjanje moke od 20 na 25 par, za pretovarjanje mineralnega olja pa od 16 na 25 par za vsakih načetih 100 kg.

Zavarovanje železniške prtljage. V ministrstvu za promet se je vršila konferenca zaradi zavarovanja blaga in prtljage na železnicah. Razen pristojnih organov ministrstva za promet so prisostvovali konferenci zastopniki domačih in čehoslovaških zavarovalnih družb. Dosegel se je sporazum, da naj zavarovalne družbe izdelajo načrt o osnovanju posebne zavarovalne družbe za blago in prtljago po železnicah, ki naj bi stopile v mednarodne zveze s podobnimi družbami.

Olajšave ob priliki orijentalnega semnja v Bratislavi. Košičko-bohuminske železnice so dovolile razstavljalcem med 23. julijem in 25. avgustom, posestijem semnja pa med 4 in 20 avgustom polovično vožnjo.

Otvoritev telefonske centrale v Sevnici. Pri poštne in brzojavnem uradu Sevnica se je dne 24. junija t. l. otvorila telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet, z omejeno dnevno službo.

Predpisi o polovanju in kontroli nad potniki v Švici. Švicarski konzul v Zagrebu je poslal trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani nove predpise glede kontrole inozemcev v Švici. Predpisi so interesentom v zbornični pisarni na vpogled. (Št. 5698.)

Nekaj, česar ne razumemo. Dan na dan letajo naši trgovci na carinarico ter prosijo, da se jim blago ocarini in izda. Razume se, da se trudijo, ker pride pri takih prometnih razmerah, ki vladajo danes, trgovcu itak vsako naročeno blago prepozno. Carinski urad kaže na nakopičeno blago in odslavlja stranke za nedogleden čas. Trgovec je letal od Poncija do Pilata zastoj, izgubil je zlat čas, dosegel ni ničesar, plačati pa mora za kazni, da je premalo uradnikov, ki ne zmagujejo dela, za vsak dan visoko ležarino. Razumemo in navajeni smo, da se državni uradi krčevito drže mrtvih črk in delajo le po gotovi šabloni, vendar bi zdrav razum razsojal zadevo ležarine sledeče: Trgovcu pošljem obvestilo, da je došlo blago, katerega naj kakor hitro mogoče odpelje, da ne bo zastoj zastavljal sklada, ali pa bo plačal ležarino; ker ga ni — ergo plača ležarino. Ali danes pri počasnem carinjenju: blago je ocarinjeno, odpelji, ali plačaj ležarino. Plačaj ležarino za vsako zamudo po lastni krivdi — ampak ne zmiraj tujih grehov! Trgovec je že kaznovan s tem, da ne dobi blaga, ležarina pa je druga kazni, ki zadene še konzumenta. Mogoče bo razven nas še kak merodajen gospod premišljal o tej zadevi, nam dal prav ter bo nezasluženo kazni odpravil ali olajšal.

Vinarstvo.

Predavanje o kletarstvu. Ker mora predavatelj višji vinarski nadzornik B. Skalicky odpotovati na vinarsko konferenco v Negotin v Srbiji, se bo vršilo za dan 17. julija napovedano predavanje šele v nedeljo dne 30. julija in sicer: v Sromljah po prvi maši, v Starivasi na Bizelskem pa ob dveh popoldne.

Iz naših organizacij.

Carinske deklaracije. Pri gremiju trgovcev v Ljubljani so zopet na razpolago carinske deklaracije, ki se pa oddajajo le članom in v omejenem številu.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Modra galica za škropljenje vinske trte. Glavna carinarnica v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se poljedelcem, ki za lastno uporabo uvažajo modro galico za škropljenje trt, dovoli uvoz, ako predložijo uverjenje od svoje kmetijske zadruge, ali od uprave zveze kmetijskih zadrug, ali v kraju, kjer takih zadrug ni, od pristojne policijske oblasti, da je ta modra galica namenjena za njih lastno potrebo (Štev. 4331.)

Strokovna šola za hotelirje in gostilničarje. V pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je interesentom na vpogled prospekt strokovne šole za hotelske, gostilničarske in kavarnarske obrate v Samoboru. Šola je ustanovljena od Saveza gostilničarskih zadrug. (Štev. 5151.)

Tovarne za obuvanje na Češkem. V pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je interesentom na vpogled seznam tovarnih obutev na Češkem. (Št. 5880.)

Seznam kovinske industrije na Angleškem. Interesenti, ki se zanimajo za angleško kovinsko industrijo, morejo vpogledati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani ilustriran katalog: »The Hardware Trade Journal«. (Št. 5473.)

Trgovske in industrijske zveze z Belgijo. V pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je interesentom na vpogled prospekt pod imenom »Amities-Belgo-Yougoslaves« za vzpostavitev trgovskih in industrijskih zvez z Belgijo. (Št. 5182.)

Dobava, prodaja.

Razpis dobave bele pšenične moke. Dne 28. julija t. l. dopoldne se v intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani zaključuje pismena direktna

pogodba z najpovoljnejšim ponudnikom za dobavo 10.000 kg fine bele, pšenične moke št. »0«. Interesenti naj pošljejo pismene, s kolkom za 2 dinara kolekovane ponudbe, ali pa naj stavijo ponudbe ustmeno. Ponudba franko vagon ljubljansko intendantsko skladišče, ki ima železnični tir, ali franko vagon kake druge železniške postaje z vojaškim tovarnim listom. Kavcija 10 odstotkov. Natančnejši pogoji so interesentom na vpogled pri komandi Dravske divizijske oblasti. (Št. 5905.)

Vojna nabava. Dne 1. avgusta t. l. se bo vršila pri topniško tehničnem oddelku ministrstva za vojno in mornarico ofertna licitacija za nabavo sledečih predmetov: 1. mazila za puške 10.000 kg; 2. mazila za tope 8.000 kg; 3. glicerina 5000 kg; 4. valvalina za strojne puške 500 kg; 5. masti za usnjene predmete 15.000 kg; 6. kolomaza 10.000 kg; 7. petroleja 10.000 kg; 8. žebeljev za pokovanje 5.000.000 komadov. Pogoje se zamore zvedeti dnevno med 8. in 12. ter 16. in 19. uro pri navedenem oddelku. Ponudbe se sprejemajo še 1. avgusta do 9. ure dopoldne. Na kuverti naj bo nadpis: »Ponudba za isporuko mazila i klinaca«.

Prodaja lesa. Iz gozdov Friderika Borna se proda približno 300 m³ smrekovih hlodov, večinoma ob državni cesti pri Sv. Ani. Nadalje je na prodaj približno 500 m³ mehkega lesa na panju tik državne ceste istotam. Pismene ponudbe naj se pošljejo do dne 25. julija t. l. upravi veleposresta pri Sv. Ani, pošta Tržič, ki tudi daje potrebna pojasnila.

Tržna poročila.

Trg.

Beograd. Goveje meso kg K 28, svinjsko kg K 36, ovčje kg K 28, sveža slanina kg K 36, mast in salo kg K 40. Jajca, komad K 120, Mleko liter K 8, Kislo mleko kg K 16, surovo maslo kg K 80, domači mladi kr kg K 40, somborski sir kg K 40, Kaškalj kg K 64, trapist kg K 48, fižol kg K 4, krompir kg K 4.

Maribor. Na svinjski sejm, ki se je vršil 15. t. m., je bilo pripeljanih 182 prašičev. Cene so bile sledeče: plemenjske svinje kg žive teže 20—24 K, polpitane 20—24 K, 6—8 tednov stari prašiči 200—300 K, 3 mesece stari 300—500 K, pol leta stari 700—1000 K. Kupčija je bila jako živahna.

Poljski pridelki.

Sombor 14. t. m.: Nova pšenica (100 kg) 950—980 K. Do kupčijskih sklepov pride samo za ono blago, ki se takoj tovari, za poznejše dobave ni zanimanja. Koruza se plača po 500 K. — Ovsu ni.

Vrhpolje: Kakovost nove pšenice je zelo dobra. Na oral pride 7—8 stotov. Dovozi slabi. Vreme za žetev povoljno.

Ostjsek: Dovozi slabi. Nova pšenica se kupuje za domače mline. Povpraševanje po moki živahno, a zaloge malo. Cena: 950—955 K. Koruza se trži po 500—510 K.

Borza.

19. julija.

Zagreb, devize: Berlin ček 205.25 do 205.75, izplačilo 206.20 do 207, Bukarešta 221 do 227, Milan 718 do 719, London 573, Newyork izplačilo 160 do 161, Pariz 1235 do 1240, Praga 205 do 205.75, Švica 2600 do 2620, Dunaj 19.55 do 29.70, Budimpešta 49.50 do 51, devize: dolar 156 do 156.50, avstrijske krone 20 do 21, rublji 29, češke krone 215 do 216, funti 545, napoleoni 520 do 521, marke 212 do 212.50, leji 230, lire 708 do 714.

Zaloga pohištva
lastnega izdelka

Andrej Kregar
strojno mizarstvo Št. Vid n. Ljubljano.

Izvršuje vsa stavbena in pohištvena mizarstva dela po naročilu. Cenik pohištva na ogled.

Priporočila se tvrdka

Josip Petelinc
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
tovarniška zaloga
šivalnih strojev

Igel in posameznih delov za vse sisteme šivalnih strojev in koles, olje ter potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje ter galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Postrežba točna!

12.000

amerik. juta-vreč

62 X 100, kval. H 320, enkrat rabljene

20.000 juta-vreč

45 X 90, kvaliteta H 275,

nove
papirnat tkane
vreče

se najceneje oddajo pri

Fran Zangger
Celje.

Malceneje in dobro kupite
bencin
petrolej
strojno olje
tovot-mast
karbolinej
kolomaz
pri Dravogradski rafineriji mineralnega olja
MARIBOR.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje 140, 48—4

Tovarna lesenih žebeljev

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Sladkor

kocke v zabojih po 50 kg,
kristal v vrečah po 100 kg
na vagone kakor tudi manjših množinah iz skladišča v Mariboru

po najnižjih dnevnik cenah

Družba Mayer
Maribor.

Na debelo:

Kava,
čaj, kakao,
sardine, olje, vinski
kis, bobinjski in trapistovski
sir, salami, šunka in slanina,
ljutomersko steklenično vino letnik 1917,
Rogaška
Slatina.

T. MENCINGER
Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Jadranska montanska
družba, d. z o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzjavni 'Montana'
Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste
kovin, rudnin
in kemikalij ter vse
industrijske izdelke, spadajoče v rudarsko, fužinarsko in kemijsko stroko.

Manufakturna trgovina
na drobno in debelo

J. KOSTEVC
Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporočila veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače
ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti
45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158,
134/134, 136/204, 170/246, 210/274,
235/300, 272/304.

Amerikanski dnevnik

za knjigovodstvo se zopet dobi pri
Upravištvu Trgovskega lista.

'MERKUR'
veletrgovina z manu-
: fakturo na debelo :
Maribor.

Priporočamo našo zalogo prvovrstnih fabrikatov čehoslovaškega proizvoda vseh vrst manufakturnega blaga po dnevni konkurenčni ceni.

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50.000.000 K. - Rezervni zakladi 45.000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

Tovarna olja in firneža

Zabret & Ko.

Britof pri Kranju (Slov.).

Skladišče: Beograd, Novi Sad.

NAJCENEJE.

Proizvaja jedilno laneno olje, tehnično laneno olje, prva laneni firnež, lanene tropine in druge vrste oljnih izdelkov.

Brzjavi: ZABRET, KRANJ.

**MANUFAKTURA IN
TEKSTILNO BLAGO
NA DEBELO IN DROBNO
K. WORSCHÉ
MARIBOR
GOSPOSKA ULICA ŠT. 10.**

Medić, Rakovec & Zankl,

prej:
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavi: Meraki, Ljubljana.

Telefon: 64.

English varnishes:

Angleški laki:

COPAL VARNISH.
Kopalov lak za znotraj.
FINE COPAL VARNISH.
Fini kopalov lak za znotraj.
SUPERFINE COPAL BODY VARNISH.
Lak za kočije, najfin.
FINE COPAL CAR-RIAGE BODY VARNISH.
Lak za kočije, fini.
PALE FLATTING VARNISH SPRF.
Brusilni fini prep. lak.
PALE FLATTING VARNISH UNIVERSEAL.
Brusilni prepar. lak.
EXTERIOR COPAL VARNISH FINE.
Fini zračni lak.
EXTERIOR COPAL VARNISH SPRF.
Najfinejši zračni rap. lak.
PALE SICCATIVE FLUID.
Sikatif, svetel.
DARK SICCATIVE FLUID.
Sikatif, temen.
SPRF. WELLRIGHT VARNISH.
Lak za kočijske stalke, najfinejši.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost:

barve za obleke, vse vrste barv, suhe in olj-nate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikar-ski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“.

Lak za pode.

„MERAKL“.

Linoleum lak za pode.

„MERAKL“.

Emailni lak.

„MERAKL“.

Brunoline.

English varnishes:

Angleški laki:

JAPAN BLACK VARNISH.
Lak za gvozdje, japan.
FINE JAPAN BLACK VARNISH.
Fini črni japonski lak.
QUECK BLACK VARNISH.
Japan. lak s slikativom.
ISOLATING BLACK VARNISH.
Izolirni lak.
LIQUID DRIERS PALE.
Terebina svetla.
LIQUID DRIERS DEEP.
Terebina temna.
DAMAR VARNISH.
Damarov lak.
ENAMEL VARNISH WHITE.
Email bel.
ENAMEL VARNISH BLUE, RED, GREEN.
Email moder, rdeč, zelen.
FINE ENAMEL VARNISH WHITE.
Email bel, izredno fini.

Emailni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Ne slabite naše valute z nepotrebnimi importi!

Gazela milo

je prvovrstne kakovosti in ca 20% ceneje kot enako-vredno importirano milo.

Milarna in svečarna d. d. v Ljubljani.

Podpisana tvrdka priporoča:

Pravi malinovec, ci-tronov sok z raf. slad-korjem vkuhan po najnižji dnevni ceni.

Rum kompoz. za izdelo-vanje fason ruma; liker esenci: **carski hrušovec, kim-ljevec in rosolia.** Istotako so na razpolago ex-trakti za brezalkoholne pijače: **malinov in citronov!**

Potnik Srečko,

tvornica sad. sokov, esenc in ekstraktov.

Ljubljana

Meteljškova ulica (blizu Belgijske vojašnice).

**Lesna industrija
Bratje Tavčar**

Centrala Maribor
Telefon št. 245.

Podružnica Vuzenica
Telefon št. 1.

**Ponuja
vsakorstni rezani
in tesani les.**

„MESNA“
(lastniki Bratje Tavčar)

Družba z o. z. za izvoz v ino-ze-mstvo mesa, mesnatih in maščobnih proizvodov.

Maribor

Kopališka ulica šte. 11.
Interurban telefon št. 245.

Kupuje

po najvišjih dnevnih cenah pitane (tovljene)
svinje, govedo itd.

Pozor! Trgovci! Pozor!

Zahtevajte ponudbe za

rujavi omotni papir

na zraku sušen.

Cele vagone in manjše količine razpošilja

Ludvik Šef, Maribor

tovarniška zaloga papirja in pisalnih potrebščin.

Telefon interurban št. 148.

Brzjavi: Papiršef, Maribor.

Zahtevajte prospekte.

Zavarovalna zadruga
Ustanovljena leta 1884. od mestne občine Zagreba.

Zavarovalni oddelki: požar, vlom,

„CROATIA“

Zahtevajte prospekte.

Podružnica za Slovenijo
v Ljubljani, Stari trg 11. -- Telefon št. 336.

nezgode, življenje, transport.